

Diabetická asociace České republiky

Závěrečná zpráva pilotního projektu

Compliance a adherence pacientů s diabetem mellitem

Zdůvodnění zprávy:

Vyhodnocení úspěšnosti projektu

Zkoušející nebo koordinující zkoušející:

nebyl zvolen

Datum aktivace pracoviště:

7. prosince 2012

Datum ukončení projektu:

31. března 2013

Zadavatel:

**Diabetická asociace České republiky
V Úvalu 84 (FN Motol)
150 00 Praha 5**

2.0 Osnova

Název hodnocení: Compliance a adherence pacientů s diabetem mellitem

Garant projektu

- prof. MUDr. Milan Kvapil CSc., MBA

Publikace:

- Žádné v době závěrečné zprávy (duben 2013)

Trvání projektu:

- Aktivace pracoviště: 7. prosince 2012
- Ukončení projektu: 31. března 2013

Centra

- Bylo zapojeno 5 diabetologických ambulancí v České republice.
- Toto hodnocení obsahuje data od pacientů s diabetem mellitem I. a II. typu z 5 zapojených ambulancí v České republice (Tabulka 1).

Tabulka. 1

Počet zúčastněných center v jednotlivých městech

Diabetologická ambulance	počet
Hranice	1
Liberec	1
Opava	2
Praha	1
Celkem	5

Publikace:

- Žádné v době závěrečné zprávy (duben 2013)

Metodologie:

- forma dotazníku, zdravotnický personál a pacienti
- standardní statistické vyhodnocení

Časová osa projektu:

- přípravná fáze - prosinec 2012
- pilotní projekt leden - únor 2013
- sběr dotazníků - březen 2013
- vyhodnocení - březen 2013
- uzavření projektu závěrečná zpráva - duben 2013
- publikace výsledků - duben 2013

Počet subjektů (plánovaný a analyzovaný):

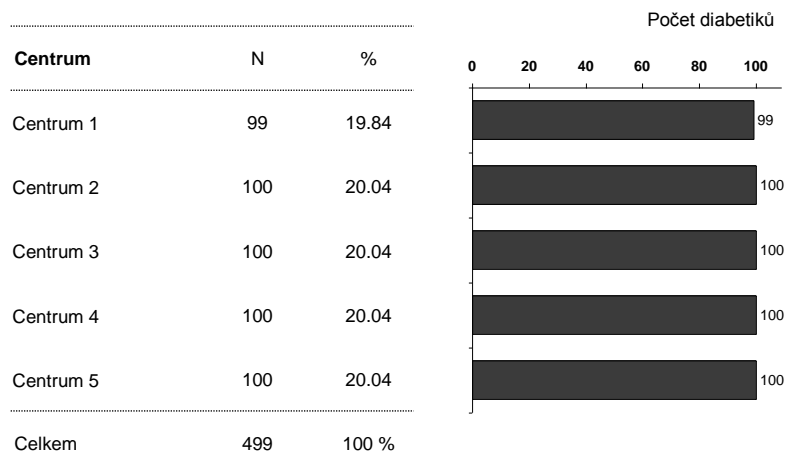
- zpočátku bylo plánováno zařadit 500 pacientů

Celkově byla zdokumentována data o 499 pacientech (Graf č. 1).

Graf č. 1

Zastoupení jednotlivých center

N = 499

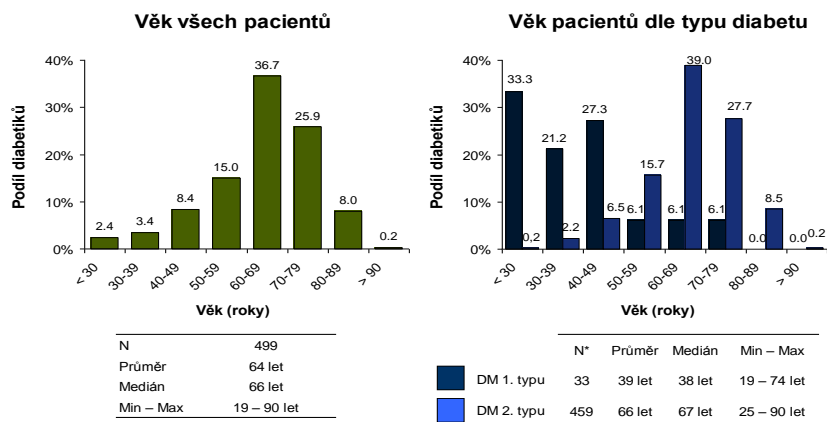

Věk diabetika v době projektu

Graf č. 2

Věk pacientů ke konci roku 2012

N = 499

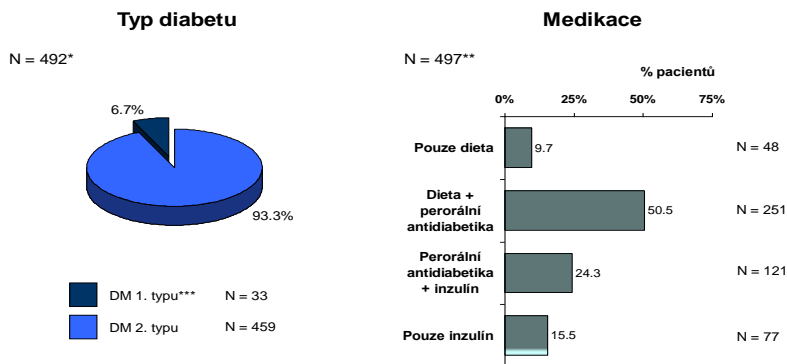
* U 7 pacientů nebyl vyplněn údaj o typu diabetu.

Typ diabetu a medikace

Graf č. 3

Typ diabetu a medikace

N = 499

* U 7 pacientů nebyl vyplněn údaj o typu diabetu.

** U 2 pacientů nebyla uvedena medikace.

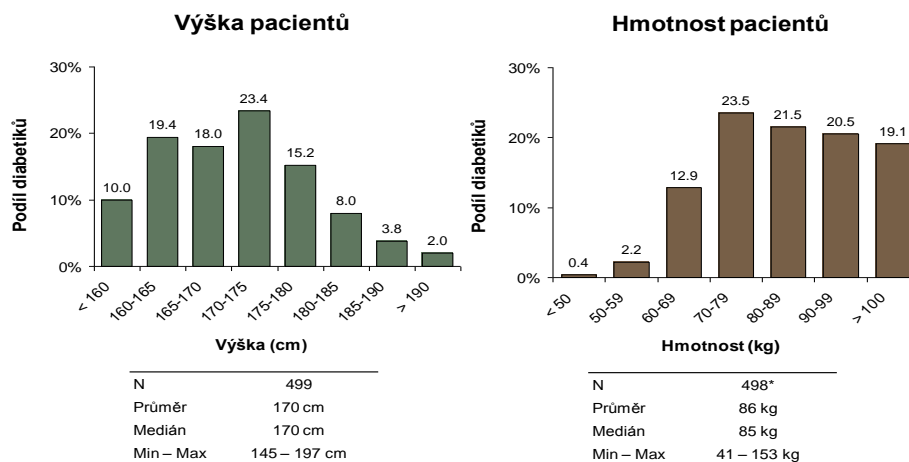
*** U všech pacientů s diabetem 1. typu je medikací pouze inzulin.

Výška a hmotnost pacientů s diabetem

Graf č. 4

Výška a hmotnost pacientů s diabetem

N = 499

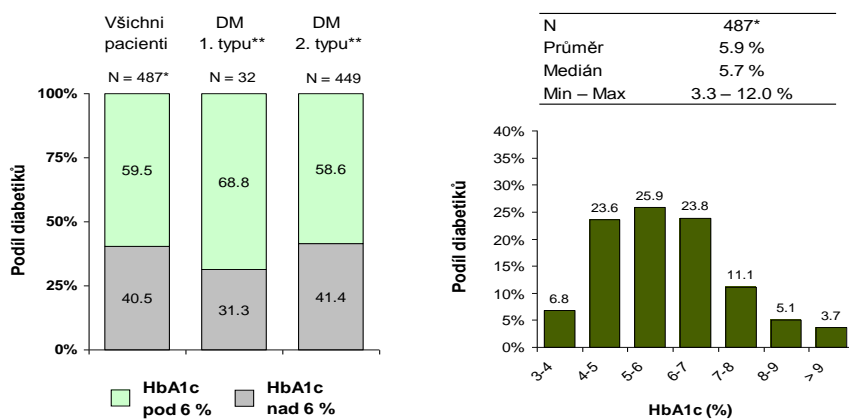
* U 1 pacienta nebyl vyplněn údaj o jeho hmotnosti.

Hladina glykovaného hemoglobinu

Graf č. 5

Hladina glykovaného hemoglobinu (HbA1c)

N = 499

* U 12 pacientů nebyla vyplněna hladina glykovaného hemoglobinu.

** Někteří pacienti nebo zdravotníci neuvěděli údaj o typu diabetu, což má za následek menší počet pacientů v jednotlivých skupinách.

Diagnóza a hlavní kritéria pro zařazení:

Zařazovací kritéria

- Dospělí pacient (starší 18 let věku) se stanovenou diagnózou diabetes mellitus
- Ochota pacienta absolvovat hodnocení

Vyřazovací kritéria:

- Nestanovena

Statistické metody

- Výsledky dotazníkového průzkumu byly vzhledem k popisnému charakteru studie sumarizovány pomocí standardních nástrojů popisné statistiky: frekvenčních tabulek, průměru, mediánu, minima a maxima.
- Testování hypotéz nebylo použito.
- K vizualizaci výsledků byly použity výšečové, bodové, páskové a krabicové grafy.

Analýzovaný soubor pacientů

- Vzhledem k charakteru dat byl analyzován celý soubor 499 oslovených pacientů zařazených v jednom z 5 participujících center.
- Příslušnost k centru byla v analýze uvažována i jako stratifikační kritérium, hlavním stratifikačním kritériem při tvorbě výstupů však byl typ diabetu.
- V rámci analýzy osobnostního profilu ve vztahu k celkovému hodnocení compliance byly pro analýzu kromě celého souboru diabetiků vybrány dvě podskupiny diabetiků – pacienti s nejlepší compliance a pacienti s nejhorší compliance (dle celkového součtu jednotlivých komponent).

Podrobný popis zařazených

- Podrobný popis zařazených diabetiků s ohledem na příslušnost k centru, typ diabetu, medikaci, věk, výšku, hmotnost a hladinu glykovaného hemoglobinu (HbA1c) je uveden v úvodu analytického reportu.

Chybějící hodnoty

- Žádný z pacientů nebyl z analyzovaného souboru odstraněn kvůli chybějícím údajům. Důvodem byl fakt, že výskyt chybějících údajů byl relativně nízký a nepravidelný, nevykazoval tedy žádný trend.
- Chybějící údaje u některých pacientů byly zohledněny pouze v dílčích analýzách (např. v sumarizaci hodnocení dle stratifikačního kritéria). Tento fakt však nemá vliv na kvalitu a validitu získaných výsledků.

Souhrn/Závěry

Výsledky účinnosti:

- První zdokumentovaná zařazovací návštěva proběhla 7. prosince 2012
- Poslední zdokumentovaná návštěva pacienta se udála 7. března 2013

Výsledky primárního cíle

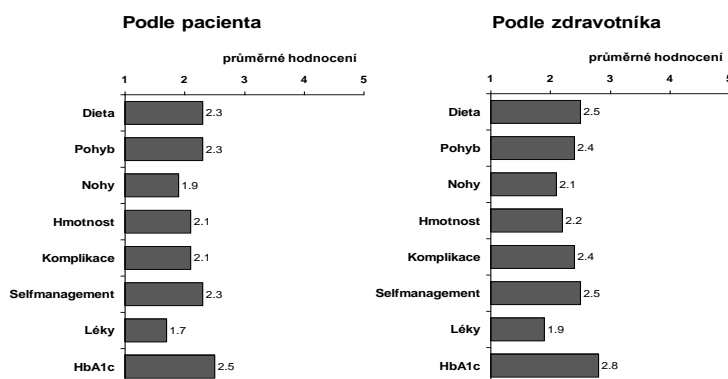
- Jako primární cíl byla hodnocena compliance diabetiků, a to zvláště podle pacienta a zdravotníka, v následujících oblastech: dieta, pohyb, nohy, hmotnost, komplikace, selfmanagement, léky, HbA1c. Závěry lze shrnout následovně:
 - Přibližně v 75 % případů hodnotí lékař pacientovy znalosti (compliance) stejně nebo hůře než sám pacient.
 - Pacienti s diabetem 1. typu mají lepší znalosti než pacienti s diabetem 2. typu v případě problematiky diety, pohybu, hmotnosti, selfmanagementu a glykovaného hemoglobinu.

- Pacienti s diabetem 1. typu mají nižší celkové skóre compliance
- Pacienti s diabetem 1. typu mají vyšší celkovou znalost problematiky diabetu mellitu než pacienti s diabetem mellitem 2. typu
- Mezi jednotlivými centry existují rozdíly v hodnocení compliance jak dle pacienta, tak dle zdravotníka.
- Výsledky primárního cíle jsou uvedeny v grafech č. 6 – 28

Graf č. 6

Průměrný profil pacienta z hlediska compliance

N* = 499

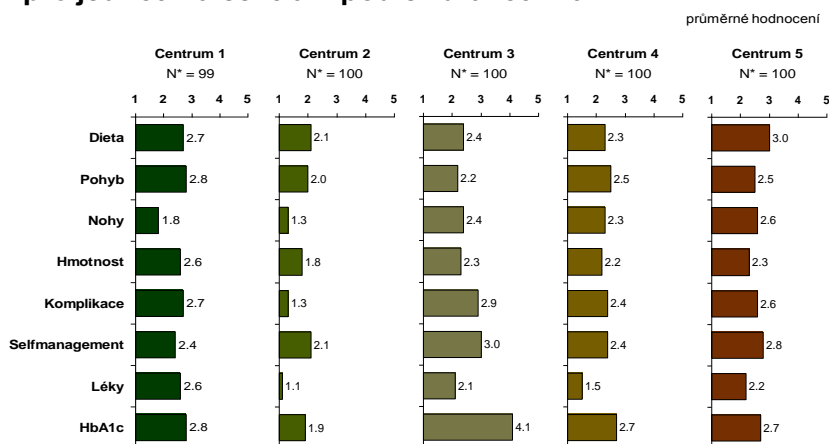

* U jednotlivých komponent compliance byl průměr počítán podle jejich vyplněnosti.

Graf č. 7

Průměrný profil pacienta z hlediska compliance pro jednotlivá centra – podle zdravotníka

N = 499

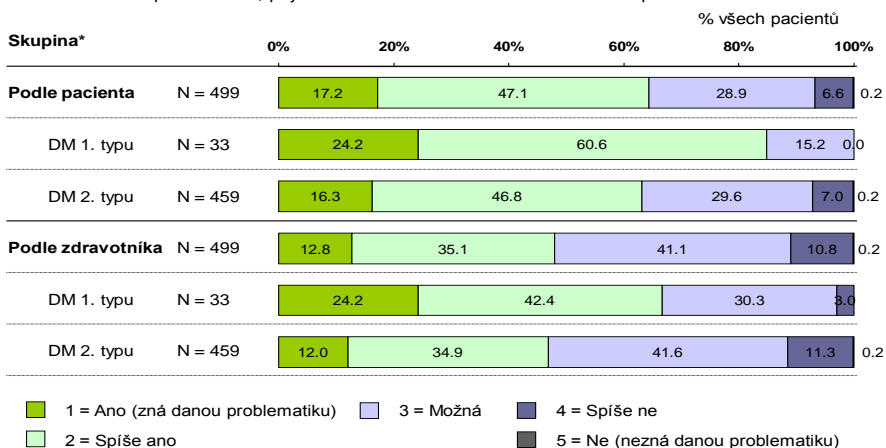
* U jednotlivých komponent compliance byl průměr počítán podle jejich vyplněnosti.

Graf č. 8

Hodnocení compliance - DIETA

N = 499

Rozumí rozdělení potravin/živin, příjmu sacharidů. Snaží se dodržovat dietní doporučení.

* Někteří neuvedli údaj o typu diabetu nebo nehodnotili danou otázku, což má za následek menší počet pacientů v jednotlivých skupinách.

Graf č. 9

Hodnocení compliance - DIETA

N = 499

Rozumí rozdělení potravin/živin, příjmu sacharidů. Snaží se dodržovat dietní doporučení.

% všech pacientů

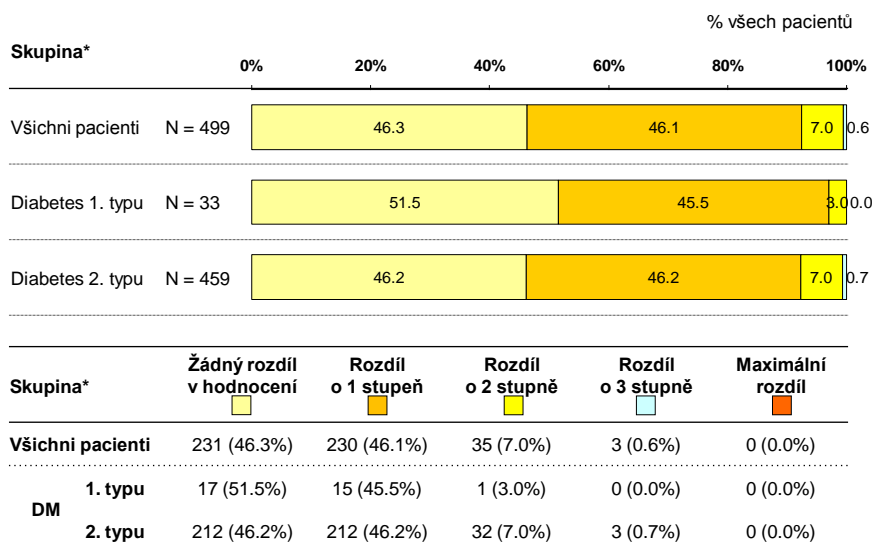
Skupina*	Ano	Spíše ano	Možná	Spíše ne	Ne	
Podle pacienta	N = 499	86 (17.2)	235 (47.1%)	144 (28.9%)	33 (6.6%)	1 (0.2%)
DM						
1. typu	N = 33	8 (24.2%)	20 (60.6%)	5 (15.2%)	0 (0.0%)	0 (0.0%)
2. typu	N = 459	75 (16.3%)	215 (46.8%)	136 (29.6%)	32 (7.0%)	1 (0.2%)
Podle zdravotníka	N = 499	64 (12.8%)	175 (35.1%)	205 (41.1%)	54 (10.8%)	1 (0.2%)
DM						
1. typu	N = 33	8 (24.2%)	14 (42.4%)	10 (30.3%)	1 (3.0%)	0 (0.0%)
2. typu	N = 459	55 (12.0%)	160 (34.9%)	191 (41.6%)	52 (11.3%)	1 (0.2%)

* Někteří neuvedli údaj o typu diabetu nebo nehodnotili danou otázku, což má za následek menší počet pacientů v jednotlivých skupinách.

Graf č. 10

Rozdíl v hodnocení compliance mezi pacientem a zdravotníkem - DIETA

N = 499

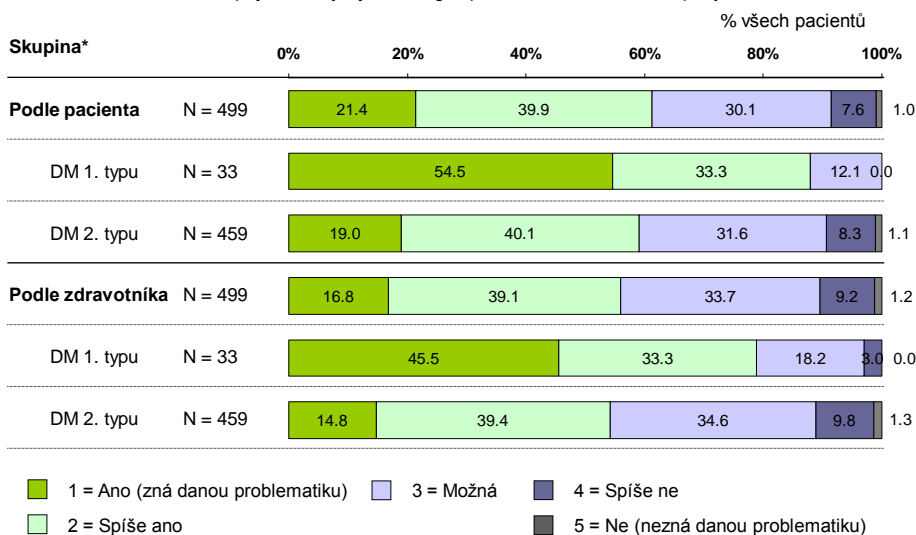
* Někteří neuvedli údaj o typu diabetu nebo nehodnotili danou otázku, což má za následek menší počet pacientů v jednotlivých skupinách. Rozdíly jsou počítány jen v případe, že danou problematiku hodnotil pacient i zdravotník.

Graf č. 11

Hodnocení compliance - POHYB

N = 499

Rozumí souvislostem mezi příjmem a výdejem energie, potřebě cvičit. Snaží se o pohyb.

* Někteří neuvedli údaj o typu diabetu nebo nehodnotili danou otázku, což má za následek menší počet pacientů v jednotlivých skupinách.

Graf č. 12

Hodnocení compliance - POHYB

N = 499

Rozumí souvislostem mezi příjmem a výdejem energie, potřebě cvičit. Snaží se o pohyb.

% všech pacientů

Skupina*	Ano	Spiše ano	Možná	Spiše ne	Ne	
Podle pacienta	N = 499	107 (21.4%)	199 (39.9%)	150 (30.1%)	38 (7.6%)	5 (1.0%)
DM						
1. typu	N = 33	18 (54.5%)	11 (33.3%)	4 (12.1%)	0 (0.0%)	0 (0.0%)
2. typu	N = 459	87 (19.0%)	184 (40.1%)	145 (31.6%)	38 (8.3%)	5 (1.1%)
Podle zdravotníka	N = 499	84 (16.8%)	195 (39.1%)	168 (33.7%)	46 (9.2%)	6 (1.2%)
DM						
1. typu	N = 33	15 (45.4%)	11 (33.3%)	6 (18.2%)	1 (3.0%)	0 (0.0%)
2. typu	N = 459	68 (14.8%)	181 (39.4%)	159 (34.6%)	45 (9.8%)	6 (1.3%)

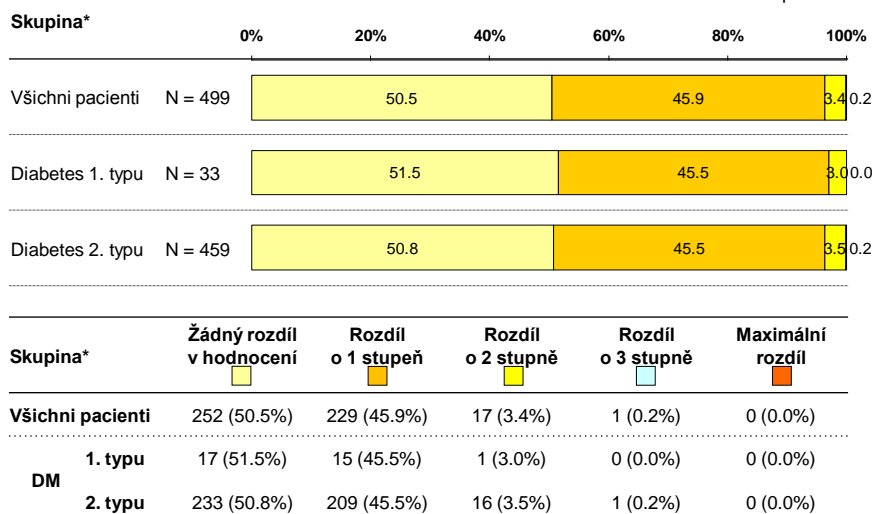
* Někteří neuvědli údaj o typu diabetu nebo nehodnotili danou otázku, což má za následek menší počet pacientů v jednotlivých skupinách.

Graf č. 13

Rozdíl v hodnocení compliance mezi pacientem a zdravotníkem - POHYB

N = 499

% všech pacientů

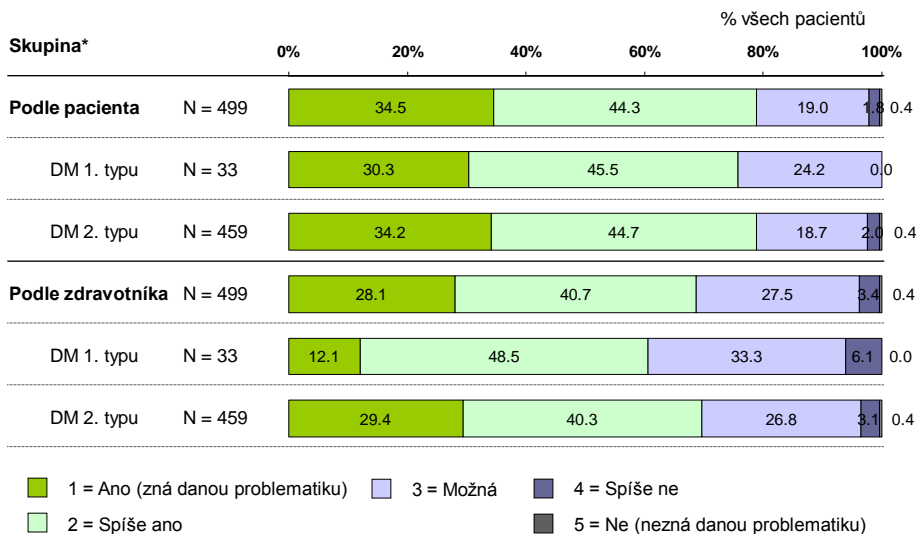
* Někteří neuvědli údaj o typu diabetu nebo nehodnotili danou otázku, což má za následek menší počet pacientů v jednotlivých skupinách. Rozdíly jsou počítány jen v případech, že danou problematiku hodnotil pacient i zdravotník.

Graf č. 14

Hodnocení compliance - NOHY

N = 499

Uvědomuje si problematiku diabetické nohy. Pravidelně kontroluje DK, nosí vhodnou obuv.

* Někteří neuvedli údaj o typu diabetu nebo nehodnotili danou otázku, což má za následek menší počet pacientů v jednotlivých skupinách.

Graf č. 15

Hodnocení compliance - NOHY

N = 499

Uvědomuje si problematiku diabetické nohy. Pravidelně kontroluje DK, nosí vhodnou obuv.

% všech pacientů

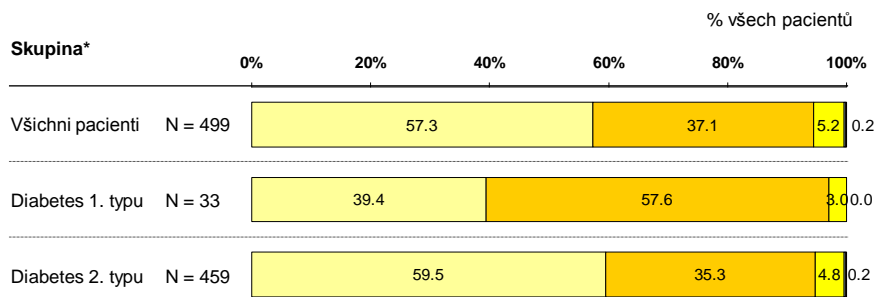
Skupina*	Ano	Spíše ano	Možná	Spíše ne	Ne
Podle pacienta N = 499	172 (34.5%)	221 (44.3%)	95 (19.0%)	9 (1.8%)	2 (0.4%)
DM					
1. typu N = 33	10 (30.3%)	15 (45.5%)	8 (24.2%)	0 (0.0%)	0 (0.0%)
2. typu N = 459	157 (34.2%)	205 (44.7%)	86 (18.7%)	9 (2.0%)	2 (0.4%)
Podle zdravotníka N = 499	140 (28.1%)	203 (40.7%)	137 (27.5%)	17 (3.4%)	2 (0.4%)
DM					
1. typu N = 33	4 (12.1%)	16 (48.5%)	11 (33.3%)	2 (6.1%)	0 (0.0%)
2. typu N = 459	135 (29.4%)	185 (40.3%)	123 (26.8%)	14 (3.1%)	2 (0.4%)

* Někteří neuvedli údaj o typu diabetu nebo nehodnotili danou otázku, což má za následek menší počet pacientů v jednotlivých skupinách.

Graf č. 16

Rozdíl v hodnocení compliance mezi pacientem a zdravotníkem - NOHY

N = 499

Skupina*	Žádný rozdíl v hodnocení	Rozdíl o 1 stupeň	Rozdíl o 2 stupně	Rozdíl o 3 stupně	Maximální rozdíl
Všichni pacienti	286 (57.3%)	185 (37.1%)	26 (5.2%)	1 (0.2%)	1 (0.2%)
DM					
1. typu	13 (39.4%)	19 (57.6%)	1 (3.0%)	0 (0.0%)	0 (0.0%)
2. typu	273 (59.5%)	162 (35.3%)	22 (4.8%)	1 (0.2%)	1 (0.2%)

* Někteří neuvedli údaj o typu diabetu nebo nehodnotili danou otázku, což má za následek menší počet pacientů v jednotlivých skupinách. Rozdíly jsou počítány jen v případech, že danou problematiku hodnotil pacient i zdravotník.

Graf č. 17

Hodnocení compliance - HMOTNOST

N = 499

Zná svoji hmotnost a ví, kolik by měl/a vážit. Snaží se hubnout a daří se mu/jí to.

% všech pacientů

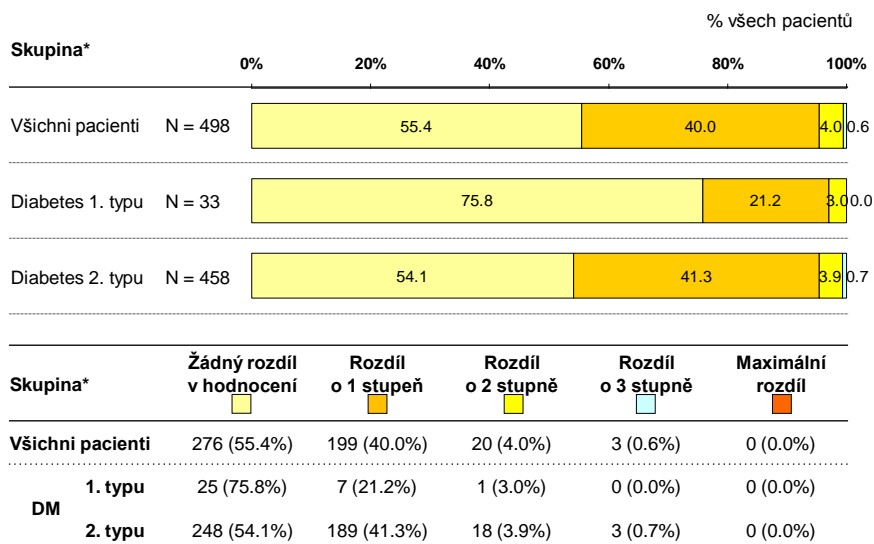
Skupina*	Ano	Spiše ano	Možná	Spiše ne	Ne	
Podle pacienta	N = 498	139 (27.9%)	195 (39.2%)	141 (28.3%)	20 (4.0%)	3 (0.6%)
DM						
1. typu	N = 33	22 (66.7%)	6 (18.2%)	5 (15.2%)	0 (0.0%)	0 (0.0%)
2. typu	N = 458	114 (24.9%)	187 (40.8%)	134 (29.3%)	20 (4.4%)	3 (0.7%)
Podle zdravotníka	N = 499	126 (25.3%)	190 (38.1%)	123 (24.6%)	57 (11.4%)	3 (0.6%)
DM						
1. typu	N = 33	18 (54.5%)	9 (27.3%)	2 (6.1%)	4 (12.1%)	0 (0.0%)
2. typu	N = 459	108 (23.5%)	176 (38.3%)	119 (25.9%)	53 (11.5%)	3 (0.7%)

* Někteří neuvedli údaj o typu diabetu nebo nehodnotili danou otázku, což má za následek menší počet pacientů v jednotlivých skupinách.

Graf č. 18

Rozdíl v hodnocení compliance mezi pacientem a zdravotníkem - HMOTNOST

N = 499

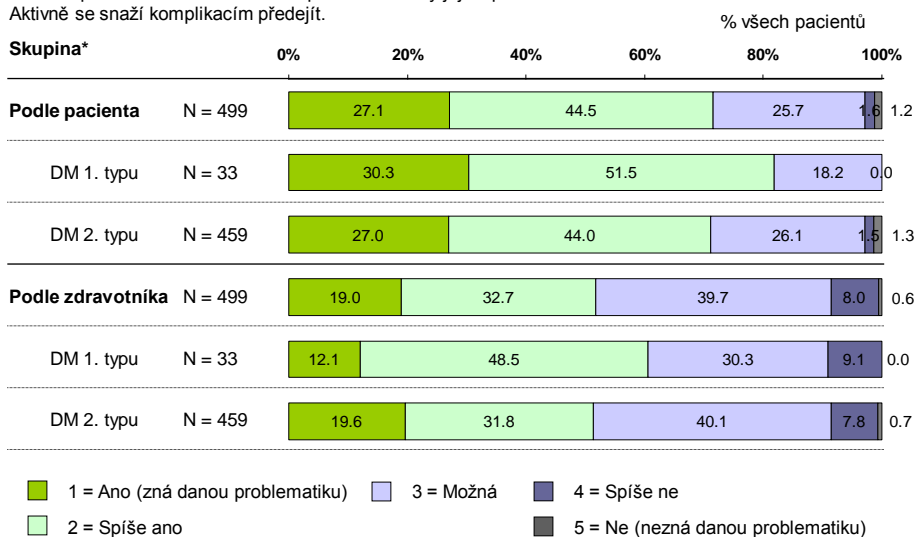
* Někteří neuvedli údaj o typu diabetu nebo nehodnotili danou otázku, což má za následek menší počet pacientů v jednotlivých skupinách. Rozdíly jsou počítány jen v případech, že danou problematiku hodnotil pacient i zdravotník.

Graf č. 19

Hodnocení compliance - KOMPLIKACE

N = 499

Zná alespoň některé diabetické komplikace i zásady jejich prevence.
Aktivně se snaží komplikacím předejít.

* Někteří neuvedli údaj o typu diabetu nebo nehodnotili danou otázku, což má za následek menší počet pacientů v jednotlivých skupinách.

Graf č. 20

Hodnocení compliance - KOMPLIKACE

N = 499

Zná alespoň některé diabetické komplikace i zásady jejich prevence. Aktivně se snaží komplikacím předejít.

% všech pacientů

Skupina*	Ano	Spíše ano	Možná	Spíše ne	Ne	
Podle pacienta	N = 499	135 (27.1%)	222 (44.5%)	128 (25.7%)	8 (1.6%)	6 (1.2%)
DM						
1. typu	N = 33	10 (30.3%)	17 (51.2%)	6 (18.2%)	0 (0.0%)	0 (0.0%)
2. typu	N = 459	124 (27.0%)	202 (44.0%)	120 (26.1%)	7 (1.5%)	6 (1.3%)
Podle zdravotníka	N = 499	95 (19.0%)	163 (32.7%)	198 (39.7%)	40 (8.0%)	3 (0.6%)
DM						
1. typu	N = 33	4 (12.1%)	16 (48.5%)	10 (30.3%)	3 (9.1%)	0 (0.0%)
2. typu	N = 459	90 (19.6%)	146 (31.8%)	184 (40.1%)	36 (7.8%)	3 (0.7%)

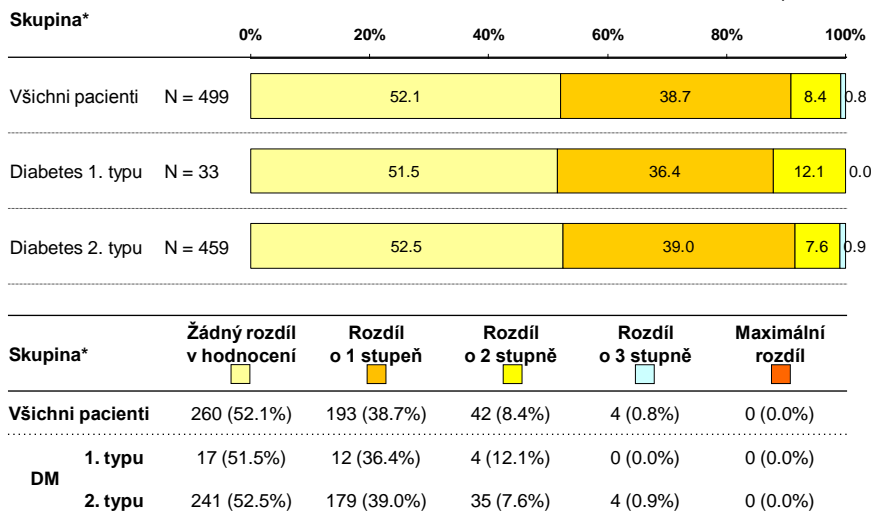
* Někteří neuvedli údaj o typu diabetu nebo nezhodnotili danou otázku, což má za následek menší počet pacientů v jednotlivých skupinách.

Graf č. 21

Rozdíl v hodnocení compliance mezi pacientem a zdravotníkem - KOMPLIKACE

N = 499

% všech pacientů

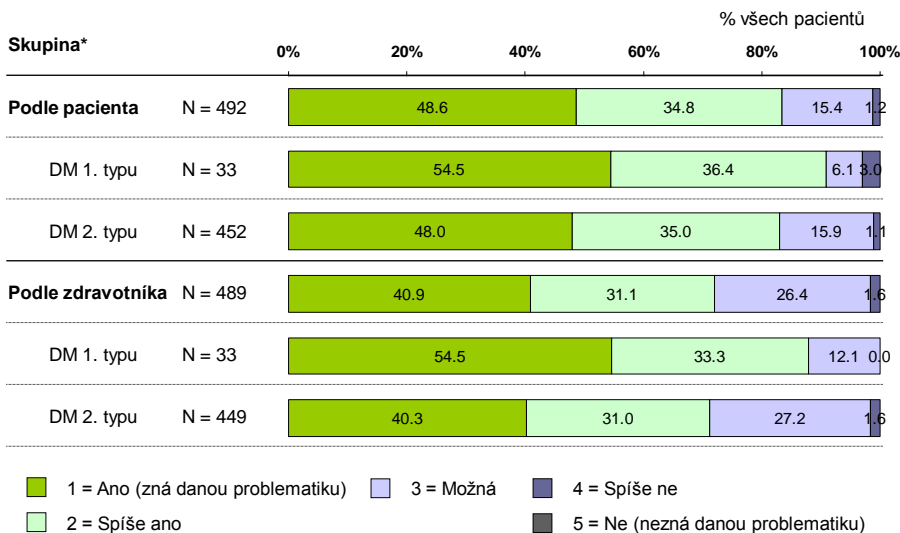
* Někteří neuvedli údaj o typu diabetu nebo nezhodnotili danou otázku, což má za následek menší počet pacientů v jednotlivých skupinách. Rozdíly jsou počítány jen v případech, že danou problematiku hodnotil pacient i zdravotník.

Graf č. 22

Hodnocení compliance - LÉKY

N = 499

Rozumí, proč užívá své léky, ví jak působí. Dodržuje doporučení, pravidelně užívá léky.

* Někteří neuvedli údaj o typu diabetu nebo nehodnotili danou otázku, což má za následek menší počet pacientů v jednotlivých skupinách.

Graf č. 23

Hodnocení compliance - LÉKY

N = 499

Rozumí, proč užívá své léky, ví jak působí. Dodržuje doporučení, pravidelně užívá léky.

% všech pacientů

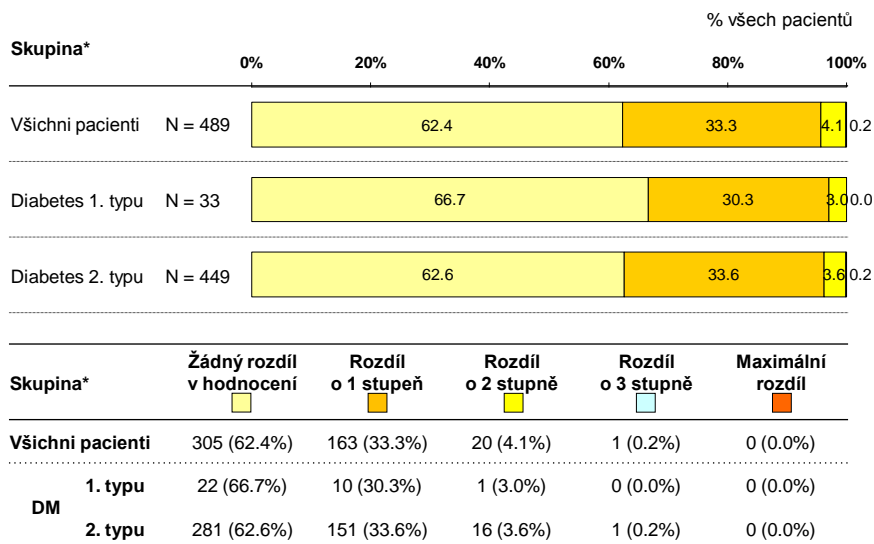
Skupina*	N	Ano	Spíše ano	Možná	Spíše ne	Ne
Podle pacienta	N = 492	239 (48.6%)	171 (34.8%)	76 (15.4%)	6 (1.2%)	0 (0.0%)
DM						
1. typu	N = 33	18 (54.5%)	12 (36.4%)	2 (6.1%)	1 (3.0%)	0 (0.0%)
2. typu	N = 452	217 (48.0%)	158 (35.0%)	72 (15.9%)	5 (1.1%)	0 (0.0%)
Podle zdravotníka	N = 489	200 (40.9%)	152 (31.1%)	129 (26.4%)	8 (1.6%)	0 (0.0%)
DM						
1. typu	N = 33	18 (54.5%)	11 (33.3%)	4 (12.1%)	0 (0.0%)	0 (0.0%)
2. typu	N = 449	181 (40.3%)	139 (31.0%)	122 (27.2%)	7 (1.6%)	0 (0.0%)

* Někteří neuvedli údaj o typu diabetu nebo nehodnotili danou otázku, což má za následek menší počet pacientů v jednotlivých skupinách.

Graf č. 24

Rozdíl v hodnocení compliance mezi pacientem a zdravotníkem - LÉKY

N = 499

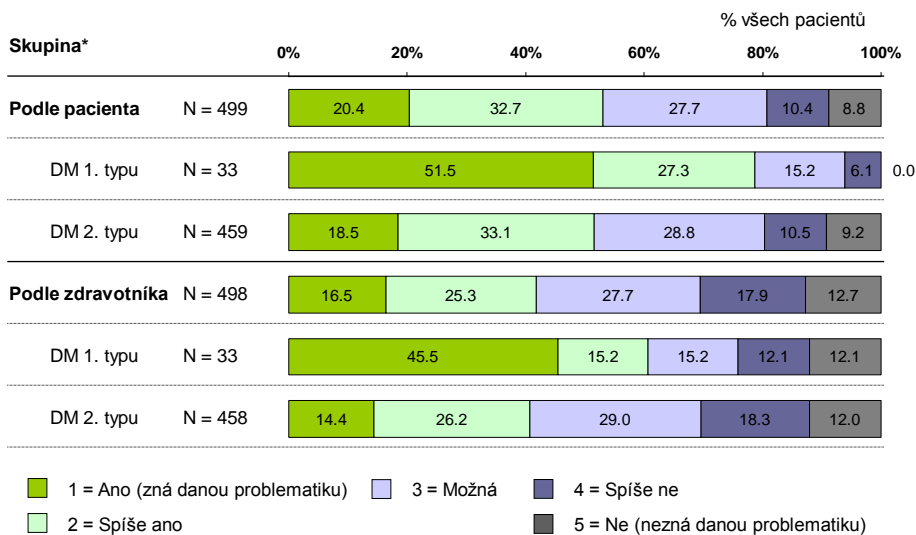

* Někteří neuvedli údaj o typu diabetu nebo nehodnotili danou otázku, což má za následek menší počet pacientů v jednotlivých skupinách. Rozdíly jsou počítány jen v případech, že danou problematiku hodnotil pacient i zdravotník.

Graf č. 25

Hodnocení compliance - HbA1c

N = 499

* Někteří neuvedli údaj o typu diabetu nebo nehodnotili danou otázku, což má za následek menší počet pacientů v jednotlivých skupinách.

Graf č. 26

Hodnocení compliance - HbA1c

N = 499

% všech pacientů

Skupina*		Ano	Spíše ano	Možná	Spíše ne	Ne
Podle pacienta	N = 499	102 (20.4%)	163 (32.7%)	138 (27.7%)	52 (10.4%)	44 (8.8%)
DM						
1. typu	N = 33	17 (51.5%)	9 (27.3%)	5 (15.2%)	2 (6.1%)	0 (0.0%)
2. typu	N = 459	85 (18.5%)	152 (33.1%)	132 (28.8%)	48 (10.5%)	42 (9.2%)
Podle zdravotníka	N = 498	82 (16.5%)	126 (25.3%)	138 (27.7%)	89 (17.9%)	63 (12.7%)
DM						
1. typu	N = 33	15 (45.5%)	5 (15.2%)	5 (15.2%)	4 (12.1%)	4 (12.1%)
2. typu	N = 458	66 (14.4%)	120 (26.2%)	133 (29.0%)	84 (18.3%)	55 (12.0%)

* Někteří neuvedli údaj o typu diabetu nebo nehodnotili danou otázku, což má za následek menší počet pacientů v jednotlivých skupinách.

Graf č. 27

Součet hodnocení compliance podle center

N = 499

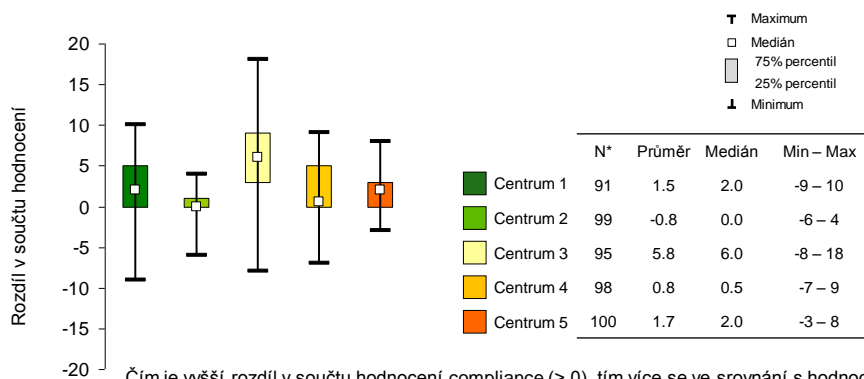
Skupina*	N*	Průměr	Medián	Min – Max
Podle pacienta				
Centrum 1	91	18.9	18.0	14 – 28
Centrum 2	100	14.5	14.0	8 – 25
Centrum 3	99	15.5	15.0	8 – 26
Centrum 4	98	17.7	18.5	8 – 26
Centrum 5	100	19.1	20.0	9 – 29
Podle zdravotníka				
Centrum 1	92	20.6	20.0	12 – 34
Centrum 2	99	13.6	13.0	8 – 24
Centrum 3	96	21.1	22.0	8 – 31
Centrum 4	99	18.5	18.0	10 – 29
Centrum 5	100	20.8	21.0	8 – 31

* U některých pacientů nebyly hodnoceny všechny komponenty compliance, což má za následek nižší zastoupení jednotlivých center.

Graf č. 28

Rozdíl v celkovém hodnocení compliance mezi pacientem a zdravotníkem podle center

N = 499

Čím je vyšší rozdíl v součtu hodnocení compliance (> 0), tím více se ve srovnání s hodnocením zdravotníka pacient domnívá, že rozumí tématům diabetu (hodnocení zdravotníka je horší).

Čím je nižší rozdíl v součtu hodnocení compliance (< 0), tím lépe lékař hodnotí pacientovy znalosti o tématech diabetu (hodnocení pacienta je horší).

Z výsledků je vidět, že v 75% případů hodnotí lékař pacientovy znalosti stejně nebo hůře než sám pacient.

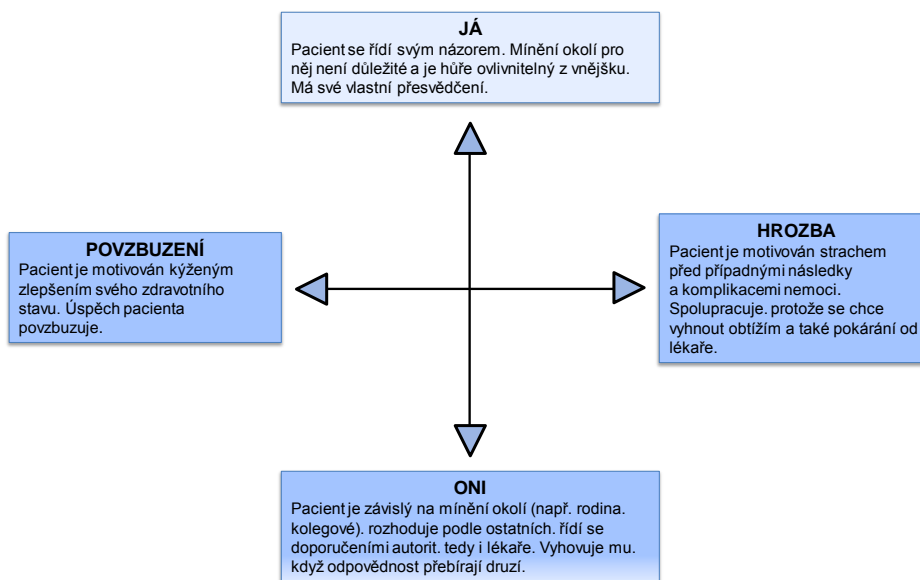
* U některých pacientů nebyly hodnoceny všechny komponenty compliance pacientem i zdravotníkem zároveň, což má za následek nižší zastoupení jednotlivých center.

Výsledky sekundárních cílů

- Pomocí vizuálních analogových škál bylo hodnoceno vnímání osobnostního profilu diabetika s ohledem na to, zda se pacient řídí svým názorem (škála JÁ-ONI) a zda je motivován zlepšením svého zdravotního stavu (škála POVZBUZENÍ-HROZBA). Závěry lze shrnout následovně:
 - Podle hodnocení pacientů (bez zohlednění typu diabetu) jsou přibližně dvě třetiny z nich spíše motivovány zlepšením svého zdravotního stavu. Výsledky hodnocení podle zdravotníka jsou podobné.
 - V celkovém pohledu dále mírně převažují diabetici, kteří se dle osobnostního hodnocení řídí spíše vlastním názorem než míněním okolí.
 - Hodnocení osobnostního profilu pacientem a zdravotníkem se na vizuální škále JÁ-ONI u více než poloviny pacientů lišilo o více než 10 %. Na vizuální škále POVZBUZENÍ-HROZBA se o více než 10 % lišilo hodnocení zhruba u poloviny diabetiků.
 - Téměř 80 % pacientů s diabetem 1. typu uvádí, že se řídí vlastním názorem, dle hodnocení zdravotníka je to dokonce téměř 90 %. U pacientů s diabetem 2. typu je to pouze 50 %, a to jak dle pacienta, tak dle zdravotníka.
 - Pacienti s nejlepší compliance se více řídí svým názorem a jsou spíše motivováni zlepšením svého zdravotního stavu.
 - Na druhou stranu pacienti s nejhorší compliance se častěji řídí míněním okolí a dle hodnocení zdravotníka jsou motivováni spíše strachem před případnými následky a komplikacemi nemoci.
 - Výsledky sekundárních cílů jsou znázorněny v grafech č. 29 – 40
 - Pro hodnocení osobnostního profilu ve vztahu k celkovému hodnocení compliance byly vybrány dvě skupiny diabetiků – pacienti s nejlepší compliance a pacienti s nejhorší compliance (dle celkového součtu jednotlivých komponent).
 - Nejprve byla tato kategorizace provedena podle hodnocení samotného pacienta (graf č. 39), následně byli pacienti rozděleni do kategorií podle hodnocení zdravotníka (graf č. 40).
 - V obou případech bylo vybráno 10 % pacientů s nejlepší compliance a 10 % pacientů s nejhorší compliance.
 - Z výsledků je vidět, že pacienti s nejlepší compliance se více řídí svým názorem a jsou spíše motivováni zlepšením svého zdravotního stavu. Na druhou stranu pacienti s nejhorší compliance se často řídí i míněním okolí a dle hodnocení zdravotníka jsou motivováni spíše strachem před případnými následky a komplikacemi nemoci.

Graf č. 29

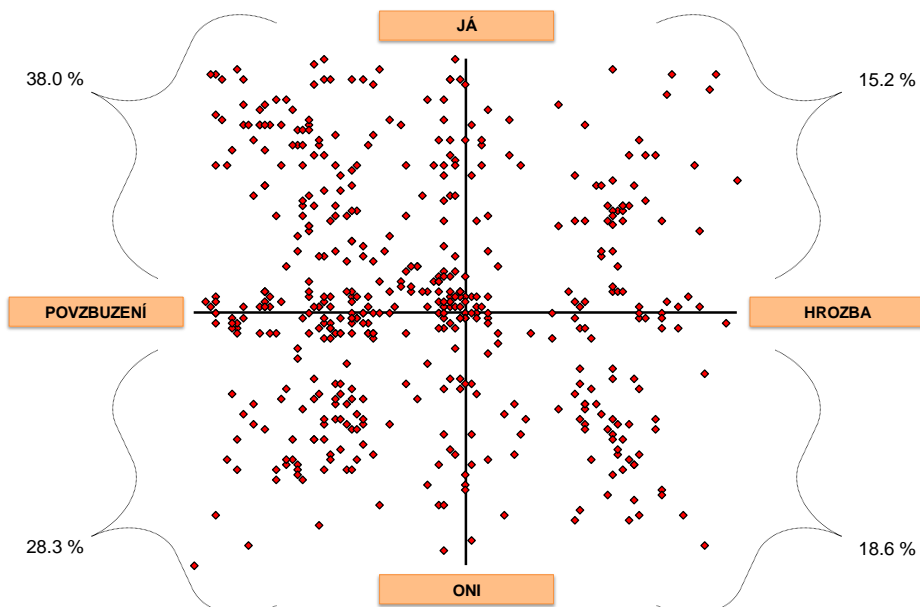
Interpretace vizuálních analogových škál (VAS)

Graf č. 30

Hodnocení VAS podle pacienta

N = 495*

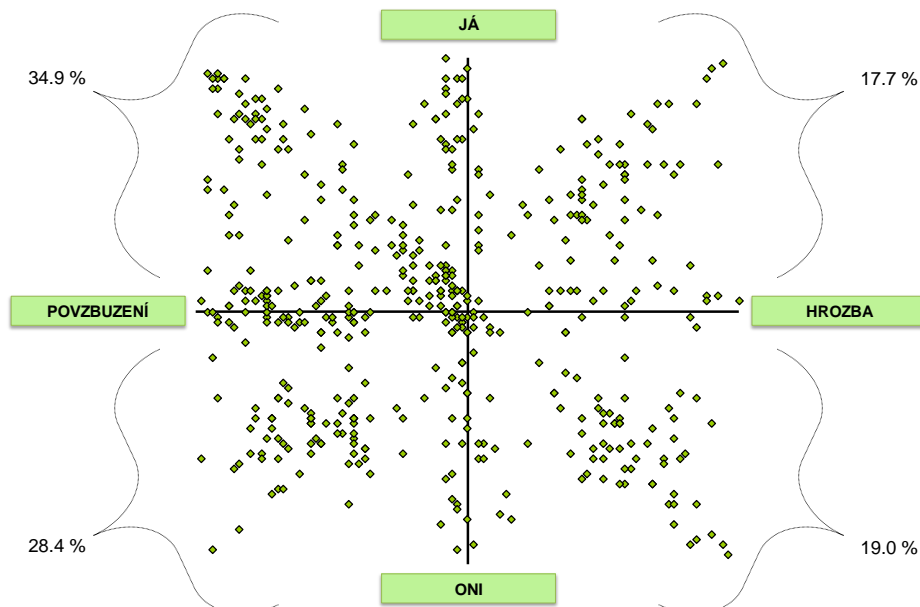

* U 4 pacientů nebyla zaznamenána hodnota alespoň na jedné vizuální analogové škále.

Graf č. 31

Hodnocení VAS podle zdravotníka

N = 496*

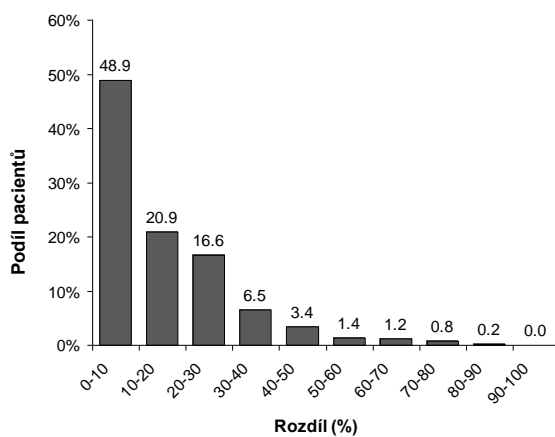

* U 3 zdravotníků nebyla zaznamenána hodnota alespoň na jedné vizuální analogové škále.

Graf č. 32

Rozdíl v hodnocení mezi pacientem a zdravotníkem na vizuální škále JÁ - ONI

N = 499

N*	493
Průměr	15.3 %
Medián	10.7 %
Min – Max	0.0 – 88.4 %

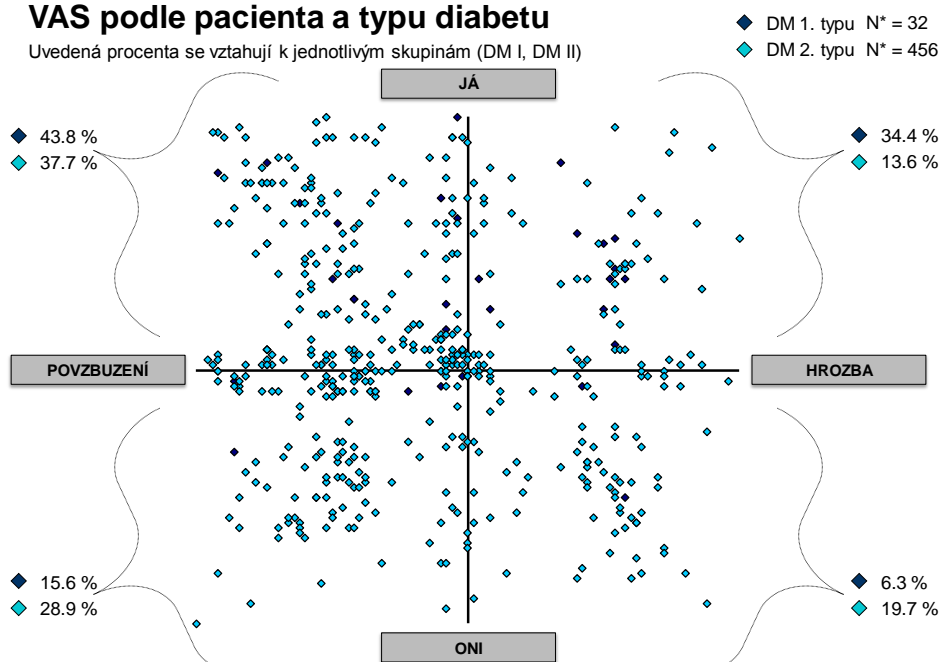
U více než poloviny pacientů se hodnocení na vizuální škále JÁ – ONI lišilo o více než 10 %.

*Rozdíly jsou počítány jen v případech, byla-li zaznamenána hodnota na vizuální analogové škále pacientem i zdravotníkem.

Graf č. 33

VAS podle pacienta a typu diabetu

Uvedená procenta se vztahují k jednotlivým skupinám (DM I, DM II)

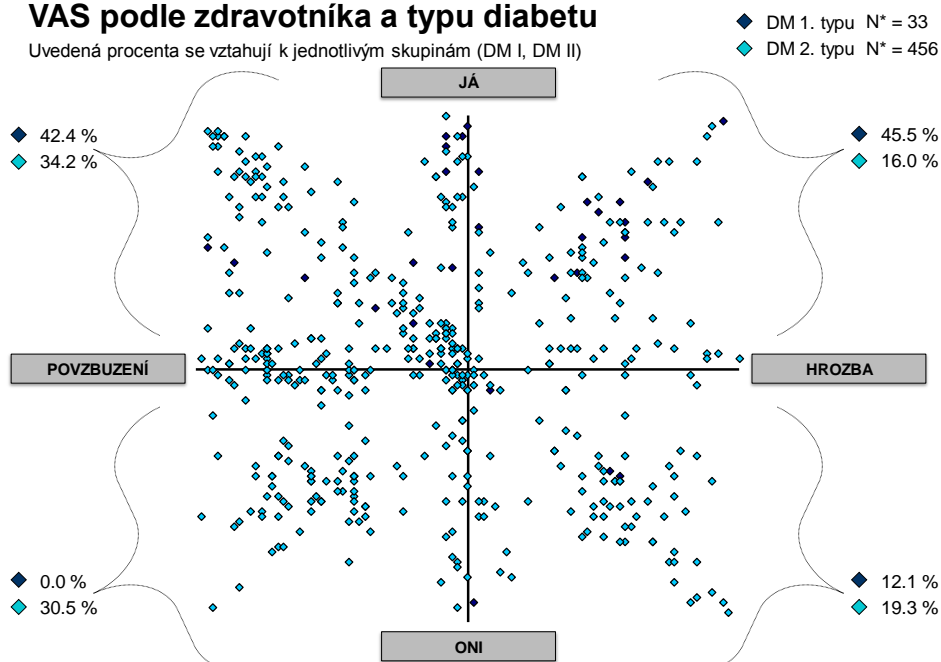

* U některých pacientů nebyl vyplněn údaj o typu diabetu nebo nebyla zaznamenána hodnota alespoň na jedné vizuální analogové škále, což má za následek menší počet v jednotlivých skupinách..

Graf č. 34

VAS podle zdravotníka a typu diabetu

Uvedená procenta se vztahují k jednotlivým skupinám (DM I, DM II)

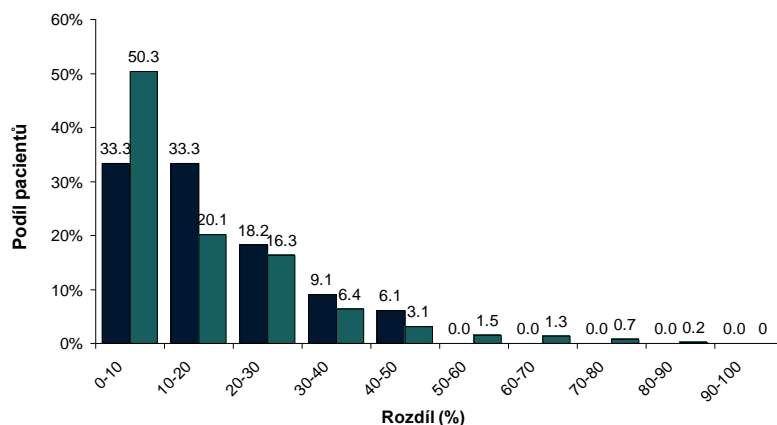

* U některých pacientů nebyl vyplněn údaj o typu diabetu nebo nebyla zdravotníkem zaznamenána hodnota alespoň na jedné vizuální analogové škále, což má za následek menší počet v jednotlivých skupinách..

Graf č. 35

Rozdíl hodnocení mezi pacientem a zdravotníkem podle typu diabetu – JÁ - ONI

N = 499

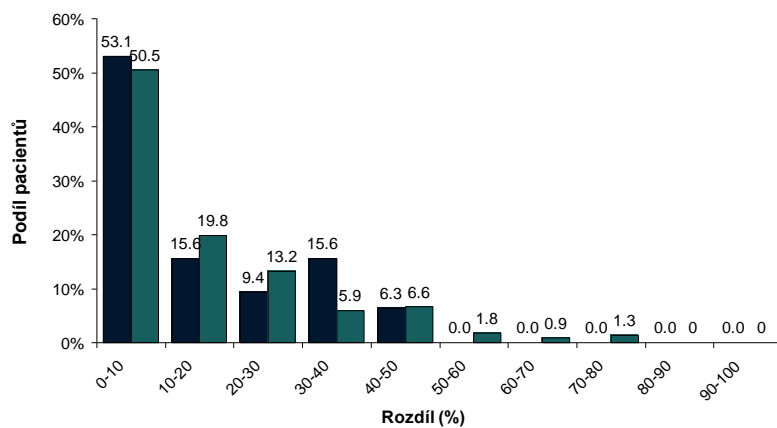
	N*	Průměr	Medián	Min – Max
DM I. typu	33	16.1%	12.5%	0.9 – 46.4%
DM II. typu	453	15.0%	9.8%	0.0 – 88.4%

*Rozdíly jsou počítány jen v případech, byla-li zaznamenána hodnota na vizuální analogové škále pacientem i zdravotníkem. U některých pacientů nebyl vyplněn údaj o typu diabetu.

Graf č. 36

Rozdíl hodnocení mezi pacientem a zdravotníkem podle typu diabetu – POVZBUZENÍ - HROZBA

N = 499

	N*	Průměr	Medián	Min – Max
DM I. typu	32	14.8%	8.9%	0.0 – 43.8%
DM II. typu	455	15.5%	9.8%	0.0 – 75.0%

*Rozdíly jsou počítány jen v případech, byla-li zaznamenána hodnota na vizuální analogové škále pacientem i zdravotníkem. U některých pacientů nebyl vyplněn údaj o typu diabetu.

Graf č. 37

Rozdíl v hodnocení mezi pacientem a zdravotníkem na vizuální škále JÁ – ONI dle typu diabetu

	% všech pacientů									
	Rozdíl o 0-10 %	Rozdíl o 10-20 %	Rozdíl o 20-30 %	Rozdíl o 30-40 %	Rozdíl o 40-50 %	Rozdíl o 50-60 %	Rozdíl o 60-70 %	Rozdíl o 70-80 %	Rozdíl o 80-90 %	Rozdíl o 90-100%
DM 1. typu										
N* = 33										
p > z	24.2%	24.2%	12.1%	0.0%	6.1%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
z > p	9.1%	9.1%	6.1%	9.1%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
celkem	33.3%	33.3%	18.2%	9.1%	6.1%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
DM 2. typu										
N* = 453										
p > z	24.1%	10.8%	6.6%	2.2%	1.8%	0.7%	0.2%	0.4%	0.2%	0.0%
z > p	26.3%	9.3%	9.7%	4.2%	1.3%	0.9%	1.1%	0.2%	0.0%	0.0%
celkem	50.3%	20.1%	16.3%	6.4%	3.1%	1.5%	1.3%	0.7%	0.2%	0.0%

p > z ... Pacient si myslí, že je závislejší na mínění ostatních. Zdravotník se domnívá, že se pacient více řídí svým názorem.

z > p ... Pacient se domnívá, že se více řídí vlastním názorem. Zdravotník si myslí, že se pacient více rozhoduje podle ostatních.

*Rozdíly jsou počítány jen v případě, byla-li zaznamenána hodnota na vizuální analogové škále pacientem i zdravotníkem. U některých pacientů nebyl vyplněn údaj o typu diabetu, což má za následek menší počet v jednotlivých skupinách.

Graf č. 38

Rozdíl v hodnocení mezi pacientem a zdravotníkem na vizuální škále POVZBUZENÍ – HROZBA dle typu diabetu

	% všech pacientů									
	Rozdíl o 0-10 %	Rozdíl o 10-20 %	Rozdíl o 20-30 %	Rozdíl o 30-40 %	Rozdíl o 40-50 %	Rozdíl o 50-60 %	Rozdíl o 60-70 %	Rozdíl o 70-80 %	Rozdíl o 80-90 %	Rozdíl o 90-100%
DM 1. typu										
N* = 32										
p > z	18.8%	9.4%	0.0%	3.1%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
z > p	34.4%	6.3%	9.4%	12.5%	6.3%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
celkem	53.1%	15.6%	9.4%	15.6%	6.3%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
DM 2. typu										
N* = 455										
p > z	25.7%	12.1%	6.4%	2.6%	2.9%	0.2%	0.4%	0.4%	0.0%	0.0%
z > p	24.8%	7.7%	6.8%	3.3%	3.7%	1.5%	0.4%	0.9%	0.0%	0.0%
celkem	50.5%	19.8%	13.2%	5.9%	6.6%	1.8%	0.9%	1.3%	0.0%	0.0%

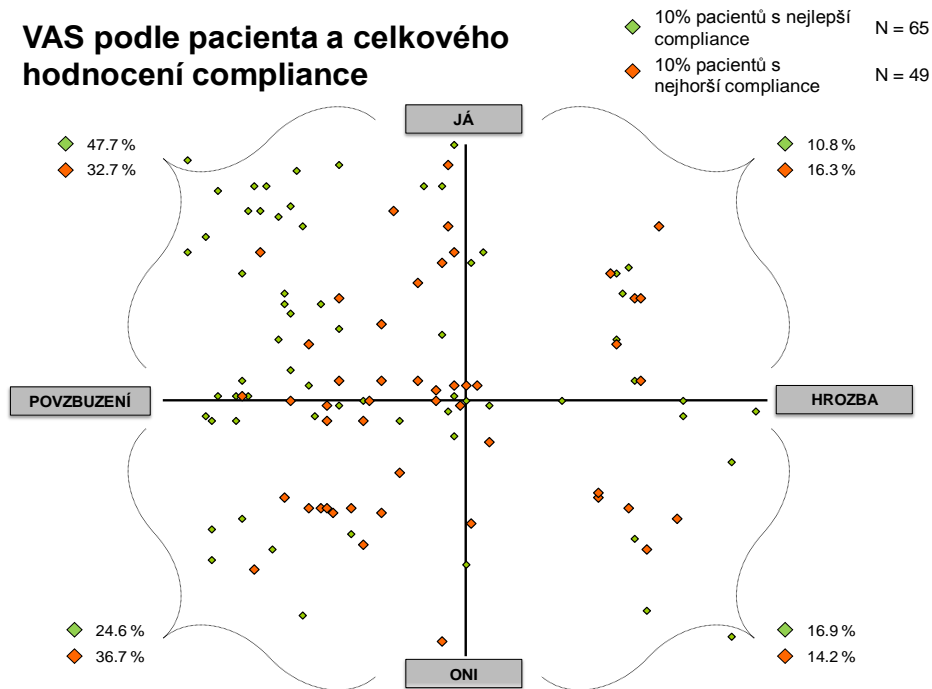
p > z ... Pacient si myslí, že je závislejší na mínění ostatních. Zdravotník se domnívá, že se pacient více řídí svým názorem.

z > p ... Pacient se domnívá, že se více řídí vlastním názorem. Zdravotník si myslí, že se pacient více rozhoduje podle ostatních.

*Rozdíly jsou počítány jen v případě, byla-li zaznamenána hodnota na vizuální analogové škále pacientem i zdravotníkem. U některých pacientů nebyl vyplněn údaj o typu diabetu, což má za následek menší počet v jednotlivých skupinách.

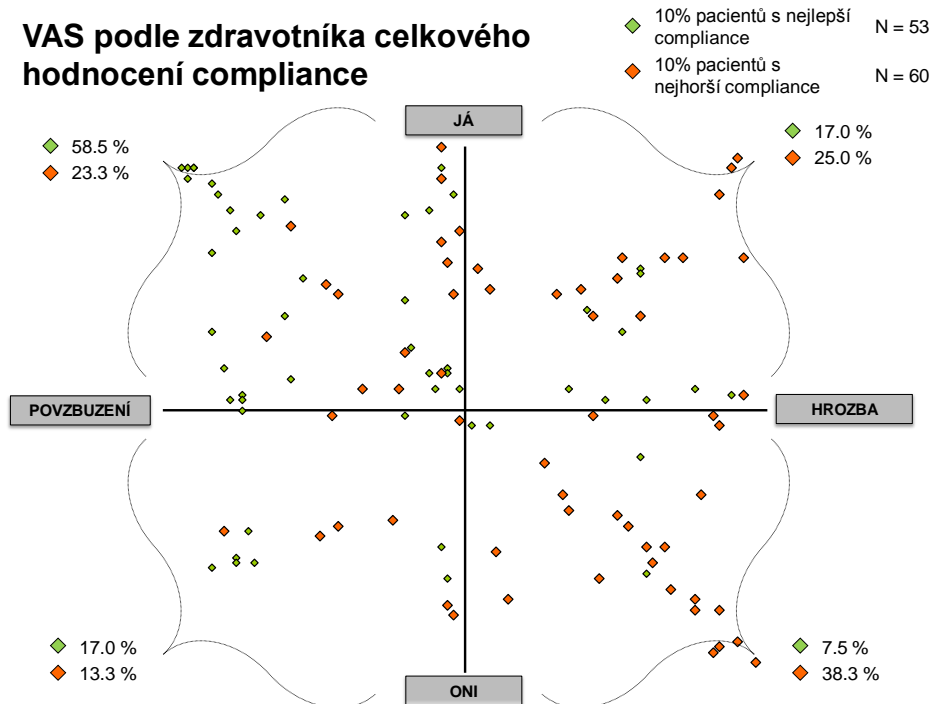
Graf č. 39

VAS podle pacienta a celkového hodnocení compliance

Graf č. 40

VAS podle zdravotníka celkového hodnocení compliance

Závěry:

- Průzkum potvrdil předpoklad odlišné intenzity subjektivního a objektivního vnímání různých stupňů adherence k léčbě diabetu.
- Získané výsledky mohou sloužit jako podklad pro vývoj účinnější cílené edukace pacientů s diabetem.